

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อพัฒนาการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โรงเรียนศรีสุภาพิทยาคม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research Principle) ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การดำเนินการพัฒนา
3. ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
df	แทน ชั้นของความเป็นอิสระ
t	แทน ค่าสถิติพิจารณาใน t - distribution
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1

การดำเนินการพัฒนา เพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โรงเรียนศรีสุภาพิทยาคม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ในวงรอบที่ 1 มีการดำเนินงาน 4 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมสัญญาใจ กิจกรรมสะอาดทุกวันและกิจกรรมเยี่ยมบ้าน โดยยึดกรอบการวิจัย และกรอบกลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนา ที่กำหนดไว้ตามแผนปฏิบัติการดังรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมโฮมรูม เป้าหมายเพื่อเป็นการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง โดยกลุ่มผู้วิจัยและครูประจำชั้นเข้าพบนักเรียนกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 25 คน มีปัญหาในด้านความรับผิดชอบต่อตนเองจำนวน 7 คน กล่าวคือ มาโรงเรียนสายจำนวน 2 คน ขาดเรียน 3 คน ขาดเรียนและหนีเรียน 2 คน โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยจะเป็นผู้ร่วมกิจกรรมด้วยเป็นบางครั้ง นอกจากการโฮมรูมตามปกติแล้ว กลุ่มจะสอดแทรกเรื่องการเสริมสร้างวินัยนักเรียนตามกรอบการวิจัยไปด้วยได้แก่ กิจกรรมการแก้ปัญหาการมาโรงเรียนสาย การขาดเรียน การหนีเรียน กลุ่มผู้วิจัยเข้าร่วมกิจกรรมตามปฏิทินการทำกิจกรรม โดยให้ครูประจำชั้นซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัยดำเนินการตามกรอบที่โรงเรียนกำหนด สำหรับกลุ่มตัวอย่างจะเพิ่มกรอบการวิจัยเข้าไปด้วยการตรวจเช็คการมาโรงเรียน การตรวจเช็คการมาเรียนและการตรวจเช็คด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน

การดำเนินกิจกรรม เริ่มดำเนินการกิจกรรมระหว่างวันที่ 18 พฤษภาคม 2550 ถึง 15 มิถุนายน 2550 ดำเนินกิจกรรมเป็นเวลา 20 วันทำการ โดยดำเนินการเป็น 2 ช่วงคือช่วงที่ 1 ตอนเช้าดำเนินการตรวจเช็คกิจกรรมหนสาขงได้แก่ การสำรวจการมาโรงเรียน การมาเรียน การเข้าเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง และช่วงที่ 2 ตอนเย็นก่อนกลับบ้านตั้งแต่ 15.30 – 16.00 น. โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยจะดำเนินการต่อจากการดำเนินการในตอนเช้า เพื่อตรวจเช็คการร่วมกิจกรรมของกลุ่มตัวอย่างตลอดทั้งวัน และแนะนำข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงพัฒนา ทั้งด้านที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและด้านที่เกี่ยวกับระเบียบวินัยตามกรอบการวิจัยที่เหมาะสม โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยมอบหมายงานกิจกรรมพัฒนาวินัยให้ปฏิบัติตามกลุ่ม ที่ได้รับมอบหมายหน้าที่การรักษาความสะอาดห้องเรียนและพื้นที่ที่ได้รับมอบหมายได้ร่วมกันกำหนดกรอบพฤติกรรมวินัยเข้าไปร่วมกับการทำกิจกรรมโฮมรูมด้วย เช่น กิจกรรมโฮมรูม เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อพัฒนาส่งเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่มก็ได้ ซึ่งสถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรมอาจเป็นที่ห้องเรียน หรือนอกห้องเรียนให้มีบรรยากาศเสมือนบ้านที่ครูประจำชั้นและนักเรียนเป็นตั้งสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน และมีการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านต่าง ๆ โดยแบ่งเวลาออกเป็น 2 ช่วง คือภาคเช้าหลังกิจกรรมหน้าเสาธงใช้เวลาประมาณ 10 นาที ภาคเช้าจะเน้นเรื่องระเบียบวินัยความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน มารยาทความรับผิดชอบ การรักษาความสะอาด และตอนเย็นเวลา 15.30 – 16.00 น. จะเน้นเรื่องการดูแลความสะอาดเวรประจำวันของห้องเรียนและการรับผิดชอบต่อดูแลความสะอาดพื้นที่รับผิดชอบ นอกจากนี้ยังจัดกิจกรรมการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคม การรู้จักตนเองของนักเรียน การรู้จักผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม มีทักษะการตัดสินใจทักษะการปรับตัว การวางแผนชีวิต เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ ครูและนักเรียนจะมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้วยกัน ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมโฮมรูมจะช่วยให้ครูประจำชั้นรู้จักนักเรียนมากขึ้น สามารถส่งเสริม

ความสามารถ และป้องกันปัญหาของนักเรียนได้อีกด้วย

กิจกรรมที่ 1 ความรับผิดชอบ

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความมีระเบียบวินัยด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง

1.2 เพื่อให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมมีวินัยด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง

2. สาระสำคัญ

การที่บุคคลใดก็ตามเกิดพฤติกรรมมีวินัยด้านความรับผิดชอบต่อตนเองจะทำให้บุคคลนั้นเป็นคนที่ได้รับการยอมรับ และประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงาน ซึ่งเป็นพื้นฐานของการพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้านของบุคคลที่สำคัญยิ่ง

กิจกรรมที่ 2 ความรับผิดชอบต่อตนเองด้านการศึกษาเล่าเรียน

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความมีระเบียบวินัยด้านความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน

1.2 เพื่อให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมวินัยที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน

2. สาระสำคัญ

การส่งเสริมให้นักเรียนได้สำรวจรู้จักตนเองในเรื่องการรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียนซึ่งเป็นแนวทางช่วยให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนได้

ผลการดำเนินงานกิจกรรมโฮมรูม พบว่านักเรียนและครูร่วมกันทำกิจกรรมตามที่กำหนดและให้ความสนใจในเรื่องระเบียบวินัยอย่างมาก นักเรียนเริ่มเข้าใจระเบียบวินัยด้านความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ปรากฏว่านักเรียนที่มีปัญหาการมาโรงเรียน การมาเรียน การเข้าเรียนสม่ำเสมอ มีพฤติกรรมวินัยเปลี่ยนไป นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมและร่วมมือกันรับผิดชอบต่องานที่ครูมอบหมายอย่างยิ่ง และเห็นได้ชัดถึงความรับผิดชอบต่องานต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

จากการสังเกตการจัดกิจกรรมโฮมรูมพบว่า ครูนักเรียนกลุ่มตัวอย่างได้ร่วมมือกันจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสนุกสนาน โดยการจัดกิจกรรมประกอบด้วยกิจกรรมที่โรงเรียนกำหนดและเสริมด้วยกิจกรรมด้านการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบต่อประจำชั้นได้ใช้คู่มือการจัดกิจกรรมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประกอบการจัดกิจกรรม มีการ

ซักถามและการทำกิจกรรมกลุ่มและรายบุคคล มีการใช้ใบความรู้ จากการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวช่วยเสริมสร้างให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมวินัยด้านความรับผิดชอบ ผลก็คือนักเรียนเปลี่ยนพฤติกรรมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การมาโรงเรียน การมาเรียน การเข้าเรียนและการรักษาความสะอาด พัฒนาในทางบวกทุกด้าน

จากการสัมภาษณ์ นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง พบว่าทุกคนเห็นว่าการดำเนินกิจกรรมหน้าสนใจ เป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคม หรือส่วนร่วม ช่วยเสริมสร้างให้นักเรียนเปลี่ยนพฤติกรรม ได้มาก มีนักเรียนหลายคนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในทางที่ดีอย่างรวดเร็ว และมีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน และต่อส่วนสูงขึ้นไป กลุ่มที่มีปัญหาที่เปลี่ยนพฤติกรรมในทางบวกมากขึ้น การสะท้อนผลการดำเนินการจัดกิจกรรมโฮมรูม ดังรายละเอียดการสังเกตและการสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

“... กิจกรรม โฮมรูม เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อนักเรียนและมีกรอบการทำกิจกรรมที่ดีขึ้นกว่าเดิม...”

(นางนุช. 4 มิถุนายน 2550 : สัมภาษณ์)

“... ผมและเพื่อนคิดว่ากิจกรรมโฮมรูม เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนา วินัย...”

(นักเรียน. 4 มิถุนายน 2550 : สัมภาษณ์)

“... กิจกรรมโฮมรูม เป็นกิจกรรมที่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนได้เป็นอย่างดี...”

(นักเรียน ม. 5. 5 มิถุนายน 2550 : สัมภาษณ์)

“... จากการสังเกตการทำกิจกรรมโฮมรูมห้อง ม. 5 พบว่าครูและนักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมอย่างสนุกสนานและนักเรียนให้ความสนใจในการทำกิจกรรมอยู่ในระดับ น่าพอใจ...”

(ผู้วิจัย. 6 มิถุนายน 2550 : สังเกต)

สรุปผลจากการดำเนินกิจกรรมโฮมรูม พบว่านักเรียนมีพัฒนาการและพฤติกรรม การมีวินัยด้านความรับผิดชอบ ตามกรอบการวิจัยในระดับที่น่าพอใจดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1. นักเรียนที่มีปัญหาการมาโรงเรียนสายจำนวน 2 คน ได้แก่เลขที่ 1 และเลขที่ 3 มีผลการพัฒนาดีขึ้นตามลำดับ โดยผลการตรวจการมาร่วมกิจกรรมเข้าแถวหน้าเสาธงในตอนเช้ามีผลการประเมินการมาร่วมกิจกรรมร้อยละ 90 และ 93.33 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดี
2. นักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาด้านการขาดเรียนจำนวน 3 คน ได้แก่เลขที่ 2 , 5 และ 6 มีผลการพัฒนาที่ดีขึ้น โดยผลการประเมินการตรวจสอบการมาเรียนอย่างสม่ำเสมอ จากสมุดบันทึกการเข้าเรียนประจำวันของฝ่ายวิชาการมีผลการมาเรียนที่ดีขึ้นร้อยละ 100 , 93.33 และ 93.33 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ผ่านการประเมินอยู่ในระดับดี
3. นักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาการมาเรียนและการเข้าเรียนจำนวน 2 คน ผลการบันทึกพฤติกรรมพบว่าพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นกล่าวคือลดพฤติกรรมดังกล่าวอย่างเห็นได้ชัดอยู่ในเกณฑ์การประเมินระดับดี

1.2 กิจกรรมสัญญาใจ เป้าหมายการพัฒนาเพื่อเป็นการเสริมสร้างและเสริมแรงนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในการพัฒนาวินัยนักเรียนตามกรอบการวิจัยใน 2 ด้าน คือการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคมหรือส่วนรวม การดำเนินกิจกรรมด้านนี้ กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ออกแบบ กิจกรรมและแบบสัญญาใจ เพื่อบันทึกสัญญาใจระหว่างนักเรียนกับครูประจำชั้น โดยกลุ่มผู้วิจัยอื่น ๆ เป็นพยาน โดยกลุ่มผู้วิจัยได้ออกแบบสัญญาเป็นแบบรายบุคคลเพื่อให้นักเรียนเขียนคำสัญญาไว้ 2 ด้านตามกรอบการศึกษาทั้งต่อด้านการศึกษาล่าเรียนและด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ตามแบบสัญญาใจที่กำหนด

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยร่วมกับครูประจำชั้นดำเนินกิจกรรมจัดทำสัญญาใจตามแบบหนังสือสัญญาใจ ตั้งแต่วันที่ 21 พฤษภาคม 2550 เป็นต้นไป สำหรับกลุ่มตัวอย่างทุกคนได้เขียนสัญญาใจพร้อมกันในคาบแนะแนวที่ครูประจำชั้นรับผิดชอบชั่วโมงสอนที่ห้อง ม. 5 ในวันที่ 21 พฤษภาคม 2550 จนเสร็จเรียบร้อยครบทุกคน ซึ่งนักเรียนให้ความสนใจดีมากพร้อมสังเกตพฤติกรรมนักเรียนในขณะที่เขียนสัญญา ครูประจำชั้นอธิบายถึงวิธีการ ความสำคัญ และประโยชน์ของการทำสัญญาและผลของสัญญาตามเงื่อนไขของสัญญาฉบับนี้ สัญญาใจเป็นการทำสัญญาที่คล้ายกับการทำสัญญาในทางกฎหมายมีผลบังคับตามที่นักเรียนสัญญาไว้ และมีเงื่อนไขหรือข้อผูกพันตามที่นักเรียนได้เขียนไว้ เพื่อเป็นการทดสอบว่าบุคคลนั้นยึดมั่นในคำสัญญาและเป็นคนซื่อตรงต่อคำสัญญาที่ให้ไว้หรือไม่ โดยครูกำหนดกรอบการทำสัญญาไว้ให้นักเรียนเลือกตามความสมัครใจได้แก่ จะไม่มาโรงเรียนสาย จะไม่ขาดเรียน จะไม่หนีเรียน จะทำเวรรักษาความสะอาดทุกวัน จะดูแลพื้นที่ที่ได้รับมอบหมายทุกวัน และคำสัญญาอื่นที่นักเรียนประสงค์จะให้สัญญาใจไว้กับครูประจำชั้น และต่อหน้าพยาน ผลของสัญญาใจคือ หาก

นักเรียนคนใดสามารถปฏิบัติตามคำสัญญาได้ทุกข้อ และเกิดผลดีต่อทางโรงเรียนจะได้รับเกียรติบัตรชมเชยเป็นนักเรียนดีเด่นของสถานศึกษาเป็นรายด้าน ส่วนผู้ใดที่ไม่สามารถปฏิบัติตามคำสัญญา ได้ทุกข้อก็สามารถปฏิบัติแก้ตัวตามสัญญาต่อไป จนกว่าจะสามารถทำได้ครบทุกข้อหรือเฉพาะข้อที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

จากการสังเกตการดำเนินกิจกรรมสัญญาใจ พบว่านักเรียนชั้น ม. 5 แต่ละคนตั้งใจปฏิบัติตามคำสัญญาที่ให้ไว้กับครูและแต่ละคนมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นหลายคนได้ขอทำสัญญาใจเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ด้วย และผลจากการดำเนินกิจกรรมครั้งนี้ได้ช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามกรอบการวิจัยที่น่าพอใจมาก ดังนี้

1. นักเรียนที่เคยมาโรงเรียนสายก็ปรับพฤติกรรมมาโรงเรียนทันกิจกรรมหน้าเสาธง
 2. นักเรียนที่มีปัญหาการมาเรียนหรือขาดเรียนก็ไม่ขาดเรียน โดยไม่จำเป็น
 3. นักเรียนที่มีปัญหาการเข้าเรียนหรือชอบหนีเรียนก็ขยันเข้าเรียนสม่ำเสมอ
- นอกจากนี้ด้านการรักษาความสะอาดก็มีความรับผิดชอบดีทั้งกลุ่มพัฒนาและกลุ่มเสริมสร้าง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและนักเรียนกลุ่มตัวอย่างพบว่าทั้งนักเรียนและครูมีความพอใจในกิจกรรมสัญญาใจมาก นักเรียนบางคนบอกว่าเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้รู้จักบังคับใจตนเองได้ดี จากการสัมภาษณ์ครูประจำชั้นนักเรียนส่วนใหญ่ โดยเฉพาะกลุ่มที่มีปัญหาตั้งใจปฏิบัติตามสัญญาแต่ละข้อเป็นอย่างดี และเป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างวินัยนักเรียน ได้เป็นอย่างดีดังรายละเอียดการสังเกตและสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

“... หนูคิดว่าการทำสัญญาใจ สามารถช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหาด้านวินัยได้ด้วยคะ...”

(นักเรียน. 1 มิถุนายน 2550 : สัมภาษณ์)

“... กิจกรรมสัญญาใจเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาวินัยเพราะนักเรียนตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดีจนได้รับคำชมเชย...”

(กลุ่มผู้วิจัย. 4 มิถุนายน 2550 : สัมภาษณ์)

“... จากการสังเกตพบว่านักเรียนส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบที่ดีขึ้นมากนับว่าเป็นกิจกรรมที่เป็นประโยชน์และน่าสนใจดีมาก...”

(ผู้วิจัย. 7 มิถุนายน 2550 : สังเกต)

สรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมสัญญาใจ พบว่านักเรียนให้ความสนใจกิจกรรมสัญญาใจดีมาก นักเรียนมีความพอใจที่จะปฏิบัติตาม จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่ร่วมกันทำกิจกรรมนี้นักเรียนจะตั้งใจปฏิบัติตามสัญญาที่ให้ไว้กับครู โดยครูประจำชั้นและกลุ่มผู้วิจัยจะคอยให้กำลังใจและแนะนำอย่างสม่ำเสมอว่า คำสัญญาที่ให้ไว้ใครทำได้ก็จะเกิดผลดีกับนักเรียนคนนั้น จากแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน ได้ข้อสรุปว่านักเรียนมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปตามกรอบการวิจัยด้านการรับผิดชอบต่อการเรียนเล่าเรียนในทางที่ดีขึ้นทั้ง 7 คน อย่างเห็นได้ชัดกล่าวคือ กลุ่มที่มาโรงเรียนสาย ก็มาโรงเรียนทันเข้าแถวมากขึ้น นักเรียนกลุ่มที่ขาดเรียนก็มีพฤติกรรมขาดเรียนน้อยลง และกลุ่มนักเรียนที่หนีเรียน ก็มีพฤติกรรมสนใจเข้าชั้นเรียนและไม่ค่อยหนีเรียนอีก และพฤติกรรมตามกรอบการวิจัย ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมหรือส่วนรวมด้วยกิจกรรมนี้จึงถือว่าเป็นกิจกรรมที่พัฒนาผู้เรียนได้ดีกิจกรรมหนึ่ง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. นักเรียนที่มีปัญหาการมาสายจำนวน 2 คน ได้แก่เลขที่ 1 และเลขที่ 3 มีผลการพัฒนาดีขึ้นตามลำดับ โดยผลการตรวจการมาร่วมกิจกรรมเข้าแถวหน้าเสาธงในตอนเช้ามีผลการประเมินการมาร่วมกิจกรรมร้อยละ 90 และ 93.33 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดี
2. นักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาด้านการขาดเรียนจำนวน 3 คน ได้แก่เลขที่ 2, 5 และ 6 มีผลการพัฒนาที่ดีขึ้น โดยผลการประเมินการตรวจการมาเรียนอย่างสม่ำเสมอจากสมุดบันทึกการเข้าเรียนประจำวันของฝ่ายวิชาการมีผลการมาเรียนที่ดีขึ้นร้อยละ 10, 93.33 และ 93.33 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ผ่านการประเมินอยู่ในระดับดี
3. นักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาการมาเรียนและการเข้าเรียนจำนวน 2 คน ผลการบันทึกพฤติกรรมพบว่าพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นกล่าวคือ ลดพฤติกรรมดังกล่าวลงอย่างเห็นได้ชัดอยู่ในเกณฑ์การประเมินระดับดี
4. นักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมด้านการรักษาความสะอาดจำนวน 12 คน แยกเป็นด้านการรักษาความสะอาดห้องเรียน 12 คน ได้แก่เลขที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 17, 18 และ 20 มีผลการพัฒนาที่ดีขึ้น โดยการตรวจสอบการมาปฏิบัติหน้าที่เวรอย่างสม่ำเสมอจากแบบประเมินผลการปฏิบัติงานการทำความสะอาดห้องเรียนประจำวันของฝ่ายกิจการนักเรียนมีผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ผ่านการประเมินอยู่ในระดับดี

1.3 กิจกรรมสะอาดทุกวัน มีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมหรือสังคม โดยใช้กิจกรรมการรักษาความสะอาดห้องเรียน และการดูแลความสะอาดบริเวณพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีวินัยด้านความรับผิดชอบในการรักษาความสะอาด โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้กำหนดกิจกรรม เพื่อพัฒนาตามแผน ตั้งแต่วันที่ 18 พฤษภาคม 2550 ถึง 15 มิถุนายน 2550 และได้เก็บข้อมูลทุกวัน ทั้งการทำหน้าที่เวรประจำวัน และการดูแลพื้นที่ ตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ เป็นเวลา 20 วันทำการ โดยกำหนดให้นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ในตอนเช้าก่อนเข้าชั้นเรียน และตอนเย็นก่อนกลับบ้าน ตั้งแต่ 15.30 – 16.00 น.

กิจกรรมสะอาดทุกวัน เป้าหมายเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อสังคมหรือส่วนรวม โดยกำหนดให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างรับผิดชอบอยู่ 2 กิจกรรม คือเวรประจำวันทำความสะอาดห้องเรียนและบริเวณพื้นที่ของ โรงเรียน โดยมอบหมายให้รับผิดชอบทำความสะอาดห้องเรียนเป็นกลุ่มละ 5 คน คือเวรวันจันทร์ถึงกลุ่มเวรวันศุกร์ แต่ละคนจะได้ปฏิบัติหน้าที่เวรประจำวันคนละ 1 วันและให้รักษาความสะอาดตลอดทั้งวันจนกว่าจะถึงเวลาเลิกเรียน งานมอบหมายที่ 2 คือการดูแลรักษาพื้นที่ที่ได้รับมอบหมายกำหนดให้เป็นรายบุคคลคนละประมาณ 25 ตารางวาให้มีหน้าที่เก็บขยะ ปัดกวาด ถากถางวัชพืชให้สะอาดเตียนโล่งอยู่เสมอ

จากการสังเกตการดำเนินกิจกรรม พบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 25 คน มีปัญหาพฤติกรรมด้านการรักษาความสะอาด ทั้งในด้านการรักษาความสะอาดห้องเรียนและการรักษาความสะอาดบริเวณพื้นที่รับผิดชอบจำนวน 12 คน มีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมดี กล่าวคือมีการรักษาความสะอาดห้องและบริเวณสม่ำเสมอและกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสริมสร้างจำนวน 13 คน มีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อส่วนรวมในการรักษาความสะอาดมากขึ้นกว่าเดิมอย่างชัดเจน นักเรียนกลุ่มตัวอย่างผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกคน คิดเป็นร้อยละ 10 กล่าวคือความสะอาดห้องเรียนและพื้นที่สะอาดเรียบร้อยขึ้นมากอย่างเห็นได้ชัด ดังผลการดำเนินงานที่ได้จากการสังเกต สัมภาษณ์ และแบบประเมินผลการปฏิบัติงาน ต่อไปนี้

“... ห้องเรียนสะอาดมากขึ้นกว่าตอนที่ไม่ได้ทำโครงการนี้อย่างเห็นได้ชัด นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม ครูประจำชั้นก็ช่วยแนะนำอยู่ทุกวัน...”

(นักเรียน. 22 พฤษภาคม 2550: สัมภาษณ์)

“... บริเวณอาคารสถานที่สะอาดมากกว่าแต่ก่อนมาก ไม่ค่อยพบเศษขยะตามพื้นที่ต่าง ๆ ...”

(ผู้วิจัย. 22 พฤษภาคม 2550 : สังเกต)

“... ห้องเรียนและบริเวณรับผิดชอบของชั้น ม. 5 จะสะอาดกว่าห้องอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัดที่เวรประจำวันทุกคนร่วมกันดูแลและรับผิดชอบต่อ...”

(กลุ่มผู้ร่วมวิจัย. 22 พฤษภาคม 2550 : สังเกต)

“...จากการประเมินผลการปฏิบัติงานเวรประจำวันและการรักษาพื้นที่ที่รับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สะอาดเรียบร้อยดี แสดงว่านักเรียนมีความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการทำความสะอาดมากขึ้น...”

(ครูประจำชั้น. 6 มิถุนายน 2550 : แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน)

สรุปผลได้ว่า การดำเนินกิจกรรมสะอาดทุกวันที่นักเรียนชั้น ม. 5 ดำเนินการอยู่ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มพัฒนา หรือกลุ่มปกตินักเรียนสามารถดำเนินกิจกรรมในด้านนี้ได้ผลดี พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมหรือสังคมได้ผลดีในระดับที่น่าพอใจ ดังนี้ นักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมด้านการรักษาความสะอาด จำนวน 12 คน แยกเป็นด้านการรักษาความสะอาดห้องเรียน 12 คน ได้แก่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 17, 18 และ 20 มีผลการพัฒนาที่ดีขึ้น โดยผลการประเมินการปฏิบัติงาน การตรวจความสะอาดห้องเรียนประจำวันของฝ่ายกิจการนักเรียนมีผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับดี

1.4 กิจกรรมเยี่ยมบ้าน เป้าหมายกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อตนเองด้านการศึกษาเล่าเรียนกล่าวคือ แก้ปัญหาการมาโรงเรียนสาย แก้ปัญหาการขาดเรียน แก้ปัญหาการหนีเรียนในกลุ่มนักเรียนที่มีปัญหา และเป็นการเสริมสร้างวินัยในกลุ่มปกติ นอกจากนั้นยังมีเป้าหมายเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างครูกับนักเรียน และผู้ปกครองเพื่อรับทราบข้อมูลที่เป็นในการพัฒนานักเรียนในด้านต่าง ๆ ร่วมกันทั้งด้านการศึกษาเล่าเรียนและด้านพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โดยมีรายละเอียดในการดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้วางแผนร่วมกัน ถึงแนวทางการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับแผนการเยี่ยมบ้านของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 25 คน ออกเยี่ยมบ้านให้ครบทุกคน โดยการออกเยี่ยมบ้าน จำนวน 2 ครั้งละ 3 วัน ครั้งที่ 1 ตั้งแต่วันที่ 28 พฤษภาคม 2550 ถึง 30 พฤษภาคม 2550 ครั้งที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 12 มิถุนายน 2550 ถึง 14 มิถุนายน 2550 เวลาเยี่ยม 17.00 – 20.00 น. โดยกำหนดออกเยี่ยมบ้านแบบกัลยาณมิตร แบ่งกลุ่มผู้เยี่ยม

บ้านเป็น 2 สาย โดยพิจารณาในกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มที่มีปัญหา ก่อนตามลำดับ โดยใช้แบบเยี่ยมบ้าน 2 แบบคือ แบบเยี่ยมบ้านของโรงเรียน 1 ชุด กับแบบเยี่ยมบ้านของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยอีก 1 ชุด โดยนำข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับนักเรียน ไปแจ้งให้ผู้ปกครองทราบได้แก่ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และข้อมูลพฤติกรรมนักเรียนทั้งด้านบวกและลบเพื่อแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ เพื่อจะได้หาแนวทางแก้ไขร่วมกัน กลุ่มจะดำเนินการเยี่ยมบ้านจนครบทุกคนพร้อมเก็บข้อมูลที่จำเป็นตามกรอบการวิจัย แล้วนำมาประกอบกันในการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการสังเกตการดำเนินกิจกรรมการเยี่ยมบ้าน พบว่า การเยี่ยมบ้านของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ตามแผนกิจกรรมที่วางไว้จำนวน 2 ครั้ง 6 วันนั้นกลุ่มผู้วิจัย ได้ทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยการสังเกตและสัมภาษณ์นักเรียน ผู้ปกครองของนักเรียน และสังเกตพฤติกรรมนักเรียนระหว่างนักเรียนอยู่บ้าน และอยู่โรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีความพอใจต่อการมาเยี่ยมบ้านของครู โดยผู้ปกครองรับทราบว่าครูจะมาเยี่ยมบ้าน จากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนหลายคนมีพฤติกรรมที่แตกต่างจากการอยู่ที่โรงเรียน นักเรียนหลายคนรู้สึกเงินอาย ต่อการที่ครูมาเยี่ยมบ้านเพราะมีฐานะยากจน แต่โดยภาพรวมและทั้งผู้ปกครองและนักเรียน มีความพอใจที่ครูให้ความสนใจในการมาเยี่ยมลูกศิษย์ กลุ่มผู้วิจัย ได้สรุปประเด็นการสังเกตและสัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

“... นักเรียนจำนวน 25 คน ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับผู้ปกครองที่ไม่เป็นบิดา มารดา และมีจำนวนน้อยที่อาศัยอยู่กับบิดา มารดา บิดา มารดาส่วนใหญ่จะไปทำงานต่างจังหวัดเนื่องจากฐานะครอบครัวค่อนข้างยากจน...”
(กลุ่มผู้ร่วมวิจัย. 28 พฤษภาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“... นักเรียนบางคนในกลุ่มที่ขาดเรียนผู้ปกครองก็รู้ว่าขาดเรียนเพราะนักเรียนขาดเรียนไปช่วยทำงานรับจ้างเพื่อหาเงินช่วยเหลือครอบครัวเนื่องจากครอบครัวยากจน...”

(ผู้ปกครอง. 12 มิถุนายน 2550 : สัมภาษณ์)

“... อยากให้โรงเรียนช่วยเหลือในด้านอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายหรือทุนการศึกษาเล่าเรียน...”

(นักเรียน. 13 มิถุนายน 2550 : สัมภาษณ์)

“...จากการสังเกตพบว่าผู้ปกครองและนักเรียน มีความพึงพอใจเป็นอย่างยิ่งในการออกเยี่ยมบ้าน เพราะนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น....”

(ผู้วิจัย. 13 มิถุนายน 2550 : สังเกต)

สรุปผลการดำเนินกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียนของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย พบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่ มีความชื่นชมและให้การต้อนรับคณะครูอย่างดียิ่ง และให้ความร่วมมือในการตอบคำถาม คำสัมภาษณ์ด้วยความเป็นกันเองมีบางรายที่ฝากให้ช่วยดูแลบุตรหลานในด้านการเรียนและความประพฤติจากการสังเกตและสัมภาษณ์ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะบอกว่านักเรียนมีความพฤติกรรมดีขึ้น นักเรียนให้ความสนิทกับครูประจำชั้น ผู้ปกครองยังบอกว่าเดี๋ยวนี้ลูกอยากไปโรงเรียนแต่เช้าเพราะกลัวจะไม่ทันเข้าแถว ซึ่งผลการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวกลุ่มผู้วิจัยกล่าวว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมที่เป็นไปในทางที่ดีขึ้นมากตามลำดับกล่าวคือ กลุ่มที่มีปัญหาด้านต่าง ได้แก่

1. การมาโรงเรียนนักเรียนมาร่วมกิจกรรมสม่ำเสมอ
2. กลุ่มที่ขาดเรียนก็มีพฤติกรรมมาเรียนที่ดีขึ้นขยันเรียนในรายวิชามากขึ้น
3. กลุ่มมีปัญหาด้านการเข้าเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมขยันเข้าเรียนมากขึ้น
4. กลุ่มปกติหรือกลุ่มเสริมสร้างพฤติกรรมวินัยด้านความรับผิดชอบมากขึ้น

กว่าเดิมมาก

การสะท้อนผลการพัฒนาในวงรอบที่ 1

จากการดำเนินกิจกรรมพัฒนาการดำเนินงาน เพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โรงเรียนศรีสุขพิทยาคม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ตามแผนปฏิบัติการในวงรอบที่ 1 โดยใช้กิจกรรมการพัฒนาดำเนินการรอบกลยุทธ์ 4 กิจกรรม นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 25 คน พบว่านักเรียนมีการเปลี่ยนพฤติกรรมวินัยด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อส่วนรวม โดยกลุ่มผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาตั้งแต่วันที่ 18 พฤษภาคม 2550 ถึงวันที่ 15 มิถุนายน 2550 เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ ผลการดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1 ได้ผลดังต่อไปนี้

1. นักเรียนที่มีปัญหาการมาสายจำนวน 2 คน ได้แก่ เลขที่ 1 และเลขที่ 3 มีผลการพัฒนาดีขึ้นตามลำดับ โดยผลการตรวจการเข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงในตอนเช้า จากแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน มีผลการประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมร้อยละ 90 และ 93.33 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดี

2. นักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาด้านการขาดเรียนจำนวน 3 คน ได้แก่ เลขที่ 2, 5, และ 6 มีผลการพัฒนาที่ดีขึ้น โดยผลการประเมินการตรวจสอบเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอจากสมุดบันทึกการเข้าเรียนประจำวันของฝ่ายวิชาและแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน มีผลการเรียนที่ดีขึ้นร้อยละ 100, 93.33 และ 93.33 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ผ่านการประเมินอยู่ในระดับดี

3. นักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาการเรียนและการเข้าเรียนจำนวน 2 คน จากการบันทึกพฤติกรรมนักเรียนพบว่าพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น กล่าวคือลดพฤติกรรมดังกล่าวลงอย่างเห็นได้ชัดอยู่ในเกณฑ์การประเมินระดับดี

4. นักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมด้านการรักษาความสะอาดจำนวน 12 คน แยกเป็นด้านรักษาความสะอาดห้องเรียน 12 คน ได้แก่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 17, 18 และ 20 มีผลการพัฒนาที่ดีขึ้น โดยการประเมินการตรวจสอบการมาปฏิบัติหน้าที่เวรอย่างสม่ำเสมอ จากแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียนและแบบประเมินผลการปฏิบัติงานนักเรียนมีผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ผ่านการประเมินอยู่ในระดับดี

สรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านการมาโรงเรียน กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลเห็นว่า การพัฒนาโดยใช้กิจกรรม 3 กิจกรรม ได้แก่กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมสัญญาใจ และกิจกรรมเยี่ยมบ้าน พบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น โดยนักเรียนมีการพัฒนาดีขึ้นจำนวน 2 คน จึงถือว่าได้ผลในระดับร้อยละ 100 ถือว่าการพัฒนาประสบความสำเร็จ

2. ด้านการมาเรียนหรือการขาดเรียน กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลเห็นว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือกลุ่มที่มีปัญหามีพฤติกรรมที่ดีขึ้นจำนวน 3 คน โดยหลังจากการดำเนินการกิจกรรมโฮมรูม สัญญาใจ และกิจกรรมเยี่ยมบ้านแล้ว พบว่านักเรียนนี้ไม่มีปัญหาแต่จะพบปัญหาเพียงเล็กน้อยซึ่งไม่อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด

3. ด้านการหนีเรียนหรือการเข้าเรียน กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลเห็นว่าจากการพัฒนาวินัยที่ผ่านมา พบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมที่ดีขึ้นจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งเป็นผลการดำเนินการที่ได้ผลนักเรียนไม่มีปัญหาในด้านนี้ จึงสรุปได้ว่านักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้นทั้งกลุ่มพัฒนาและกลุ่มปกติ

4. ด้านกิจกรรมสะอาดทุกวัน ซึ่งเป็นกิจกรรมเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม โดย กลุ่มผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูลเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มพัฒนาจำนวน 12 คน มีผลการพัฒนาที่ดีขึ้นอย่างชัดเจนอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ทำ

ความสะอาดห้องเรียนประจำวัน และรับผิดชอบต่อพื้นที่ที่มอบหมายเป็นอย่างดี สรุปลก็คือผลการดำเนินงานกิจกรรมการรักษาความสะอาด ได้ผลดี นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีพัฒนาการวินัยด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวมอยู่ในระดับน่าพอใจ และควรมีการเสริมสร้างนักเรียนกลุ่มนี้ต่อไป

แต่อย่างไรก็ตาม ควรมีการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างนักเรียนในวงรอบที่ 1 ยังมีจุดอ่อนอยู่บางส่วน กล่าวคือนักเรียนบางคนยังไม่สามารถเปลี่ยนพฤติกรรมให้อยู่ในกรอบพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างสมบูรณ์ จนเกิดวินัยที่ยั่งยืนได้ตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ แต่การจัดกิจกรรมการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียน ก็มีแนวโน้มการพัฒนาที่ดีขึ้น อาจจะคิดที่เงื่อนไขบางประการ ที่เป็นข้อจำกัดอาจทำให้การพัฒนานุคคลไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ครู ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องเข้าไปดูแลให้ความช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดด้วยความปรารถนาดี มีความรักและความเข้าใจต่อศิษย์ จึงจะก่อให้เกิดการพัฒนาวินัยอย่างยั่งยืน และควรมีการดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 ต่อไป

การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2

การดำเนินการพัฒนา จากข้อค้นพบที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม คือกลุ่มพัฒนา และกลุ่มปกติ กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและสะท้อนผลการพัฒนา พบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 25 คน ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อตนเอง จำนวน 7 คน แยกเป็นรายด้านดังนี้ การมาโรงเรียน/การเข้าเรียน/การมาเรียน และด้านความรับผิดชอบต่อสังคมหรือส่วนรวม ในการรักษาความสะอาดห้องเรียน และบริเวณ โรงเรียนที่มอบหมาย จำนวน 12 คน โดยในรอบวงรอบที่ 2 จะดำเนินการเสริมสร้างทั้ง 25 คน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยเห็นว่า ควรดำเนินการพัฒนาการดำเนินงาน เพื่อการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อ โรงเรียนศรีสุภาพพิทยาคม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม วงรอบที่ 2 ระหว่างวันที่ 25 มิถุนายน 2550 ถึง วันที่ 20 กรกฎาคม 2550 โดยกำหนดกิจกรรมการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง เนื่องจากวงรอบที่ 1 ดังต่อไปนี้

1. กิจกรรม โสมรุม เป้าหมายกิจกรรม เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและความรับผิดชอบต่อส่วนรวมหรือสังคม เป็นการพัฒนานักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม โดยเน้นกลุ่มที่มีปัญหาอยู่เดิมจากการพัฒนาในวงรอบที่ 1 ที่ยังไม่เป็นที่

น่าพอใจของกลุ่มซึ่งหากหยุดดำเนินการอาจทำให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเดิมกลับมาอีก กล่าวคือวินัยด้านความรับผิดชอบต่อตนเองในการศึกษาเล่าเรียน ได้แก่ การมาโรงเรียนสาย การขาดเรียนและการหนีเรียน นอกจากนี้เพื่อเป็นการเสริมสร้างกลุ่มปกติที่ไม่มีปัญหาให้มีพฤติกรรมวินัยที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีความบกพร่องด้านพฤติกรรมวินัยบางประการเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ได้แก่การรักษาความสะอาดห้องเรียนและบริเวณพื้นที่ที่รับผิดชอบ ผู้วิจัยได้พิจารณาที่จะเสริมสร้างวินัยนักเรียนไปพร้อมกันทุกกิจกรรม เพื่อให้เกิดพฤติกรรมวินัยด้านความรับผิดชอบทั้ง 2 ด้านยั่งยืนกลมกลืนและสอดคล้องกับตัวอย่างการพัฒนา กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้กำหนดการดำเนินงานไว้ระหว่างวันที่ 25 มิถุนายน 2550 ถึง วันที่ 20 กรกฎาคม 2550 เป็นเวลา 4 สัปดาห์ รวม 20 วันทำการ

จากการสังเกตการดำเนินกิจกรรมโฮมรูม ในรอบที่ 2 นี้ดำเนินการเน้นในรายละเอียดกิจกรรมเหมือนในวงรอบที่ 1 แต่แตกต่างกันตรงที่จะดำเนินการเน้นความรับผิดชอบทุกด้านไปพร้อม ๆ กันครูประจำชั้นและนักเรียนจะพบทวนกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการมาแล้วในวงรอบที่ 1 แล้วสรุปผลแต่ละกิจกรรมแล้วให้นักเรียนปฏิบัติ ผลการดำเนินการกิจกรรมโฮมรูมมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

“... ผมเข้าร่วมกิจกรรมโฮมรูมในตอนเช้าและตอนเย็นทำให้เข้าใจหน้าที่ในความรับผิดชอบและปฏิบัติตน ได้ถูกต้องมากขึ้นครับ...”

(นักเรียน. 5 กรกฎาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“... การเข้าร่วมกิจกรรมในตอนเช้า ทำให้ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนและการปฏิบัติตนในการทำหน้าที่ของแต่ละบุคคล จะทำให้เรามีความพร้อมในการเรียนด้วย...”

(นักเรียน. 10 กรกฎาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“... จากการสังเกตนักเรียนมีความสนใจกิจกรรมโฮมรูมมากขึ้นเพราะมีกิจกรรมกลุ่มและกิจกรรมเสริมที่น่าสนใจทำให้นักเรียนสนุกสนาน...”

(ผู้วิจัย. 11 กรกฎาคม 2550 : สังเกต)

“... การจัดกิจกรรมโฮมรูมเป็นกิจกรรมที่ช่วยนักเรียนได้เพราะนักเรียนบางคนอาจมีปัญหาจากบ้านเมื่อได้การแนะนำแนวทางในตอนเช้าและตอนเย็นก็ช่วยพัฒนานักเรียนได้...”

(กลุ่มผู้ร่วมวิจัย. 11 กรกฎาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“... จากการสังเกตพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้นและมีวินัยมีความรับผิดชอบ
นักเรียนมีปัญหารื่องวินัยน้อยมาก...”

(ผู้วิจัย. 13 กรกฎาคม 2550 : สังเกต)

“... นักเรียนมีพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบดีมากไม่ต้องบังคับหรือแนะนำก็
สามารถปฏิบัติได้ดี...”

(กลุ่มผู้ร่วมวิจัย. 13 กรกฎาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“... ไม่ต้องมีการบังคับในการร่วมกิจกรรมนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจะรู้หน้าที่ดี ได้รับคำ
ชมเชยจากครูประจำชั้นห้องอื่น ๆ...”

(กลุ่มผู้ร่วมวิจัย. 13 กรกฎาคม 2550 : สัมภาษณ์)

สรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมโฮมรูม ของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยในรอบที่ 2 พบว่า
ครูประจำชั้นของกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 2 คนและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้ชื่นชมนักเรียนกลุ่มตัวอย่างว่ามี
พฤติกรรมที่ดีขึ้นอย่างยิ่ง มีวินัย มีความประพฤติที่เหมาะสมทั้ง 25 คน ผ่านเกณฑ์การ
ประเมินผลการดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรมมากกว่าร้อยละ 80 ครูประจำชั้นกล่าวว่าหลังการ
ดำเนินกิจกรรมนี้แล้ว ครูประจำชั้นหลายท่านอยากให้ดำเนินการพัฒนา เพื่อเสริมสร้างวินัย
นักเรียนแบบนี้ทุกห้องเรียนจะดีมาก

2. กิจกรรมสัญญาใจ เป้าหมายกิจกรรมเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัย
นักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อตนเองด้านการศึกษาเล่าเรียน และความรับผิดชอบต่อส่วนรวม
ตามกรอบการวิจัยทั้ง 2 ด้าน ใช้เป็นกรอบในการพัฒนานักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มคือกลุ่มมี
ปัญหา และกลุ่มปกติ โดยกลุ่มมีปัญหาดำเนินการพัฒนาและกลุ่มปกติดำเนินการเสริมสร้าง
เพื่อให้เกิดความยั่งยืน การดำเนินกิจกรรมเหมือนกับวงรอบที่ 1 เพียงแต่กลุ่มตัวอย่างจะเป็นกลุ่ม
เสริมสร้างทั้งหมดซึ่งไม่มีปัญหาแล้ว กลุ่มผู้ร่วมวิจัยจะให้ความสนใจกลุ่มมีปัญหาเป็นพิเศษ
โดยการกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด ส่วนกลุ่มปกติจะดำเนินการเสริมสร้างอย่างต่อเนื่อง โดยกลุ่ม
กำหนดการดำเนินงานตั้งแต่วันที่ 25 มิถุนายน 2550 ถึง วันที่ 20 กรกฎาคม 2550 โดย
รายละเอียดดังต่อไปนี้

จากการสังเกตการดำเนินกิจกรรมสัญญาใจ จากการดำเนินกิจกรรมสัญญาใจที่ได้ทำ
สัญญาไว้ในรอบที่ 1 ระหว่างครูประจำชั้นกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกคน โดยในรอบนี้

จะแตกต่างจากรอบที่ 1 คือกลุ่มตัวอย่างไม่ต้องทำสัญญาอีกเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประสงค์ที่จะปฏิบัติตามสัญญาเดิมให้สมบูรณ์ก่อน และไม่ยากเปลี่ยนคำสัญญา พบว่าหลังการพัฒนาให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น นักเรียนให้ความไว้วางใจครูประจำชั้นมากขึ้น และตั้งใจทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ ครูและนักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 25 คน ปฏิบัติตามพันธสัญญาที่ตนเองได้ทำไว้กับครูอย่างตั้งใจ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นการสังเกตและสัมภาษณ์ ไว้ดังนี้

“... นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 25 คน คนได้ปฏิบัติตามสัญญาด้วยความพึงพอใจกับข้อตกลงที่ได้สัญญาไว้และมีพฤติกรรมที่ดีขึ้นมาก...”

(กลุ่มผู้ร่วมวิจัย. 4 กรกฎาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“... ผมได้นำข้อสัญญาที่ได้ตกลงไว้ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ร่วมกับบุคคลในครอบครัวของผม...”

(นักเรียน. 4 กรกฎาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“... นักเรียนชั้น ม. 5 จำนวน 25 คน มีพฤติกรรมวินัยด้านความรับผิดชอบนักเรียนมีพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น มาโรงเรียนแต่เช้า ไม่ขาดเรียน ไม่หนีเรียนและปฏิบัติตามคำสัญญาที่ให้ไว้เป็นอย่างดี...”

(กลุ่มผู้ร่วมวิจัย. 12 กรกฎาคม 2550 : แบบบันทึกพฤติกรรม)

“... นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เหลือมีพฤติกรรมที่น่าชื่นชมและสามารถเป็นแบบอย่างแก่ห้องอื่น ๆ ได้...”

(ผู้วิจัย. 19 กรกฎาคม 2550 : สังเกต)

สรุปผลการดำเนินการกิจกรรมสัญญาใจ กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ให้ความเอาใจใส่ดูแลนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล ในระหว่างการดำเนินงาน ได้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และพบพฤติกรรมวินัยด้านความรับผิดชอบตามกรอบการวิจัยมีผลการพัฒนาสมบูรณ์เกินร้อยละ 80 ทุกคน กล่าวคือการมาโรงเรียนสายมีจำนวนลดลง ไม่หนีเรียน ไม่ขาดเรียน แต่บางรายที่ยังมีพฤติกรรมดังกล่าวอยู่บ้างซึ่งไม่อยู่ใน

เกณฑ์การประเมิน นอกจากนั้นยังพบความรับผิดชอบด้านการรักษาความสะอาดห้องเรียน และ บริเวณพื้นที่รับผิดชอบ มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามเกณฑ์ที่กำหนด

3. กิจกรรมสะอาดทุกวัน เป้าหมายกิจกรรมเพื่อพัฒนาวินัยนักเรียนด้านความ รับผิดชอบต่อส่วนรวมหรือต่อสังคม โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมมือกันกำหนดกิจกรรมที่ เหมาะสมสำหรับนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ทั้งกลุ่มพัฒนาและกลุ่มปกติ เนื่องจากการพัฒนาในวงรอบ ที่ผ่านมานักเรียนกลุ่มนี้ได้ให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมเป็นอย่างดี เพียงแต่ผลการ ประเมินไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด กลุ่มผู้ร่วมวิจัยจึงกำหนด ให้ผู้ที่ไม่สามารถดำเนินการ ตามเวลาที่กำหนดได้ ก็ยืดหยุ่นให้มาปฏิบัติในวัน และเวลาอื่นได้ เช่นการทำความสะอาดเวร ห้องเรียนก็สามารถปฏิบัติหลังเลิกเรียนหรือตอนพักเที่ยงได้ โดยการแจ้งครูประจำชั้น และ นักเรียนก็จะสะดวกในการปฏิบัติกิจกรรมได้เป็นต้น ครูประจำชั้นจะเป็นผู้ให้คำแนะนำ และ คอยช่วยเหลือในการแก้ปัญหาให้นักเรียนกลุ่มนี้ทุกคน โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมวางแผนการ ดำเนินงานในรอบที่ 2 ระหว่างวันที่ 25 มิถุนายน 2550 ถึง วันที่ 20 กรกฎาคม 2550

จากการสังเกตการจัดกิจกรรมพบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดตั้งใจทำกิจกรรม อย่างดีเยี่ยม กล่าวคือนักเรียนรับผิดชอบความสะอาดห้องเรียนและพื้นที่รับผิดชอบอย่าง สม่าเสมอ โดยที่ไม่ต้องได้บอกกล่าวนักเรียนจะรับผิดชอบ และตั้งใจทำงานเสร็จ โดยมี รายละเอียดการดำเนินกิจกรรมจากการสังเกต การสัมภาษณ์ การประเมินผลการปฏิบัติงานและ แบบบันทึกพฤติกรรม ดังนี้

“... ผมยินดีปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียนทุกอย่างและจะให้ความร่วมมืออย่างดี ครับ...”

(นักเรียน. 5. 17 กรกฎาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“... นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 25 คน ถือว่าเป็นกลุ่มปกติแล้วเพราะสามารถ ปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดได้ดีมาก...”

(กลุ่มผู้ร่วมวิจัย. 17 กรกฎาคม 2550 : สังเกต)

“... จากการสังเกตพบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ตามงานที่มอบหมาย ด้วยความตั้งใจและบรรลุผลที่กำหนดไว้...”

(ผู้วิจัย. 18 กรกฎาคม 2550 : สังเกต)

“... นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกคนมีผลการรับผิดชอบที่น่าพอใจถือว่านักเรียนมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมแล้ว...”

(ผู้วิจัย. 19 กรกฎาคม 2550 : แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน)

สรุปผลการดำเนินการตามกิจกรรมการรักษาความสะอาดห้องเรียนและบริเวณที่รับผิดชอบ พบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เป็นกลุ่มเสริมสร้างมีผลการปฏิบัติกิจกรรมและมีพฤติกรรมวินัยด้านความรับผิดชอบต่อ ซึ่งถือว่ามีการพัฒนาแล้วค่อนข้างดีในวงรอบที่ 1 ในด้านการทำความสะอาดห้องเรียนและบริเวณ โรงเรียน จากการสังเกตพบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีพฤติกรรมวินัยด้านความรับผิดชอบต่อสังคมหรือส่วนรวมอยู่ในระดับน่าพอใจมาก จากการดำเนินงานพัฒนาตามกรอบการวิจัยและดำเนินการพัฒนาตามแนวทางเดิมในวงรอบที่ 2 กลุ่มตัวอย่างได้พัฒนาตามกรอบอย่างดีโดยไม่ต้องบอก นักเรียนจะตั้งใจทำงานตามเวลาที่กำหนดไว้ ในการปฏิบัติงานครูประจำชั้นจะให้ความยืดหยุ่นในการปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งช่วยให้ผู้ปฏิบัติไม่เกิดความกังวลใจ และปฏิบัติงานด้วยความสุข โดยสังเกตเห็นว่านักเรียนบางคนอาจมีความสามารถในการปฏิบัติงาน ได้แตกต่างจากคนอื่น ในขณะที่บางก็มีภาระในเรื่องของครอบครัว จึงเห็นควรให้ยืดหยุ่นในเรื่องเวลา โดยมีนักเรียนกลุ่มตัวอย่างบางรายจะมาขอทำกิจกรรมนอกเวลาที่กำหนดได้ ก็ขึ้นอยู่กับความพร้อมแต่ต้องอยู่ในกรอบที่กำหนด คือต้องมีทั้งปริมาณและคุณภาพ ครูประจำชั้นจะให้นักเรียนมารายงานตัวปฏิบัติตามที่ตนเองประสงค์ ก็ช่วยให้นักเรียนทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างเป็นสุข และคิดว่านักเรียนกลุ่มนี้จะมีอยู่จำนวนหนึ่งในแต่ละโรงเรียน ที่ต้องการความช่วยเหลือในการปฏิบัติงานมอบหมายของ โรงเรียน และผู้เกี่ยวข้องจึงควรให้ความช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดต่อไป

4. กิจกรรมเยี่ยมบ้าน และเป้าหมายของกิจกรรม เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างครู นักเรียนและผู้ปกครอง และเพื่อพัฒนาการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง ตามกรอบการวิจัย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่แท้จริงของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาแนวทางพัฒนานักเรียนกลุ่มที่ยังไม่บรรลุผลตามเกณฑ์การพัฒนาที่กำหนด และเสริมสร้างวินัยนักเรียนในกลุ่มปกติ เพื่อให้เกิดพฤติกรรมพึงประสงค์ที่ยั่งยืน โดยกลุ่มได้กำหนดกิจกรรมการเยี่ยมบ้าน ให้เกิดความสอดคล้องกับกิจกรรมการเยี่ยมบ้านของโรงเรียนด้วย โดยกำหนดในวงรอบนี้ไว้ 3 วัน คือ ระหว่างวันที่ 10 กรกฎาคม 2550 ถึงวันที่ 12 กรกฎาคม 2550 โดยเน้นนักเรียนกลุ่มที่ยังมีผลการประเมินในรอบที่ 1 มีผลการประเมินต่ำ เพื่อนำข้อมูลไปแจ้งให้ผู้ปกครองทราบและรายงานผลการพัฒนานักเรียนที่ผ่านมา

จากการสังเกตการดำเนินงานการเยี่ยมบ้านในรอบที่ 2 พบว่าผู้ปกครองจะให้ความสนใจในการเยี่ยมบ้านมาก และพร้อมจะให้ข้อมูลทุกด้าน นักเรียนมีความคุ้นเคยและไม่เขินอายครูที่ไปเยี่ยม ผู้ปกครองหลายคนแจ้งว่า นักเรียนที่มีปัญหาที่เป็นเพราะการช่วยเหลือครอบครัวในตอนเช้าจึงไปโรงเรียนสาย บางวันนักเรียนไม่ได้กินข้าวไปโรงเรียน เพราะไม่มีเงิน ผลการเยี่ยมบ้านมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

“... นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น ไม่พบปัญหาพฤติกรรมการมาโรงเรียนสาย ขาดเรียน และหนีเรียน...”

(กลุ่มผู้ร่วมวิจัย. 10 กรกฎาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“... ผู้ปกครองและนักเรียนมีความพอใจที่กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมาเยี่ยมนักเรียนและได้ช่วยแนะนำนักเรียนไม่ให้ไปโรงเรียนสาย ไม่ให้ขาดเรียน และหนีเรียน...”

(กลุ่มผู้ร่วมวิจัย. 10 กรกฎาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“... เมื่อก่อนผมไปโรงเรียนสายเพราะนอนตื่นสาย เหนื่อยจากการทำงานรับจ้าง ตอนนี้นอนตื่นแต่เช้าและไปโรงเรียนแต่เช้าครับ...”

(นักเรียน ม. 5. 11 กรกฎาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“... อยากให้โรงเรียนจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านอย่างต่อเนื่องและใช้เวลาในการเยี่ยมให้เหมาะสม เพื่อจะได้ดูแลพฤติกรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ไม่ขาดตอน...”

(ผู้ปกครอง. 12 กรกฎาคม : สัมภาษณ์)

สรุปผลการดำเนินกิจกรรมตามกรอบการวิจัย โดยการเยี่ยมบ้านพบว่าพฤติกรรมของนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โดยกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมวินัยที่ดีขึ้นในทุกด้าน กล่าวคือ นักเรียนที่เคยมาสายก็ตั้งใจมาร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงสม่ำเสมอมากขึ้น กลุ่มขาดเรียนก็ขาดเรียนน้อยมาก ซึ่งอยู่นอกเกณฑ์ที่กำหนด และกลุ่มที่เคยหนีเรียนก็ไม่หนีเรียนอีก ซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากนักเรียนในกลุ่มนี้ มีการพัฒนามาแล้วในวงรอบที่ 1 พอมาถึงวงรอบนี้จึงสามารถปรับพฤติกรรมวินัยผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกคน เพราะการปฏิบัติไม่อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงสรุปว่าการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โรงเรียนและผู้ปกครองควรร่วมมือกันหาทางช่วยเหลือนักเรียนประสานกับส่วนราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหาทางช่วยเหลือต่อไป

เพราะนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้อาจมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงได้ในโอกาสข้างหน้า จึงต้องมีการพัฒนาและเสริมสร้างต่อไป

การสะท้อนผลการพัฒนาในวงรอบที่ 2

จากการวิจัยการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โรงเรียนศรีสุขพิทยาคม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research Principle) ซึ่งดำเนินการในวงรอบที่ 2 พบว่า การดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โดยใช้กิจกรรมพัฒนา 4 กิจกรรมได้แก่ กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมสัญญาใจ กิจกรรมสะอาดทุกวัน และกิจกรรมเยี่ยมบ้าน ทุกกิจกรรมมีเป้าหมายเพื่อการเสริมสร้างวินัยนักเรียน ทั้งในด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและความรับผิดชอบต่อส่วนรวม แต่ละกิจกรรมจะประกอบด้วยขั้นตอน และวิธีการดำเนินการ เพื่อพัฒนากลุ่มตัวอย่างให้มีวินัยตามกรอบการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยจำเป็นต้องพัฒนาวิธีการดำเนินการให้สอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมาจากสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน มีประสบการณ์ต่างกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าว โรงเรียน จึงต้องหาวิธีการที่หลากหลาย รวมทั้งจะต้องแสวงหาความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จึงสามารถพัฒนาวินัยได้อย่างเหมาะสม ถูกต้องและยั่งยืนซึ่งพอสรุปได้ ดังนี้

1. กิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนา ทุกกิจกรรมที่นำมาพัฒนาในกลุ่มตัวอย่างในรอบนี้ ผู้วิจัยได้เลือกกิจกรรมที่มีความสอดคล้อง กับพฤติกรรมวินัยที่จะพัฒนาและเหมาะสมกับวัยของกลุ่มตัวอย่าง โดยให้ทุกกิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยกลุ่มตัวอย่างทุกคนและทุกด้านได้แก่ กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมสัญญาใจ กิจกรรมสะอาดทุกวันและกิจกรรมเยี่ยมบ้าน ซึ่งแต่ละกิจกรรมจะมีเป้าหมายที่เพื่อเสริมสร้างผู้เรียนตามกรอบอย่างชัดเจน โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยจะให้ความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตไปด้วย ตามขั้นตอนและวิธีการดำเนินกิจกรรม โดยใช้ระยะเวลาปฏิบัติไปพร้อมๆกันทั้ง 4 กิจกรรม ในวันเวลาดำเนินการเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบพัฒนาในกลุ่มตัวอย่างให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. ผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาการดำเนินงาน เพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โรงเรียนศรีสุขพิทยาคม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบการวิจัย 2 ด้าน ดังต่อไปนี้

2.1 ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง

2.1.1 ด้านการมาโรงเรียน กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลเห็นว่า กิจกรรมการพัฒนา 3 กิจกรรม ได้แก่กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมสัญญาใจ และกิจกรรมเยี่ยมบ้าน ทำให้

นักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น โดยนักเรียนมีการพัฒนาดีขึ้นทุกคน กล่าวคือกลุ่มที่เคยมีปัญหาดังกล่าวก็ไม่มีพฤติกรรมให้เห็นบ่อย ๆ ทุกคนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80 ขึ้นไป นอกจากนี้การดำเนินงานในวงรอบที่ 2 ยังเป็นการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยกลุ่มตัวอย่างทุกคน ทุกกิจกรรมจึงถือว่ากลุ่มตัวอย่างมีพัฒนาการด้านพฤติกรรมวินัยผ่านเกณฑ์การประเมิน 100 % ถือว่าการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบประสบความสำเร็จอย่างดียิ่ง

2.1.2 ด้านการมาเรียนกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลเห็นว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ที่ได้ร่วมกิจกรรมเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง มีพฤติกรรมที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือกลุ่มที่มีปัญหามีพฤติกรรมในด้านนี้พบเห็นพฤติกรรมที่ไม่ขาดเรียนบ่อยอีก จึงถือว่ามีพัฒนาวินัยในทางที่ดีขึ้นทั้ง 25 คน โดยหลังจากดำเนินการกิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมสัญญาใจ และกิจกรรมเยี่ยมบ้านแล้วพบว่านักเรียนไม่มีปัญหาการขาดเรียนแต่จะพบปัญหาเพียงเล็กน้อยซึ่ง ไม่อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด

2.1.3 ด้านการเข้าเรียน กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลเห็นว่า จากการพัฒนาวินัยโดยใช้กิจกรรมในวงรอบที่ 2 ที่ผ่านมามีพบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด คือกลุ่มเสริมสร้าง หรือกลุ่มตัวอย่างเดิมมีพฤติกรรมที่ดีขึ้นอย่างมาก กล่าวคือกลุ่มที่เคยมีพฤติกรรมไม่เข้าเรียนจำนวน 7 คน ไม่พบพฤติกรรมหนีเรียนบ่อยอีกแต่จะพบการลาแทน แต่ไม่บ่อยครั้ง และกลุ่มเสริมสร้างรายอื่นก็มีพฤติกรรม ไม่เปลี่ยนไปมากนัก การพัฒนาครั้งนี้นักเรียนมีพฤติกรรมวินัยในทางที่ดีขึ้น 100 % ซึ่งเป็นผลการดำเนินการที่ได้ผลอย่างยิ่ง จึงสรุปได้ว่านักเรียนในกลุ่มทุกคนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้นทั้งกลุ่มพัฒนาและกลุ่มปกติ

2.2 ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมหรือส่วนรวม

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลเห็นว่า กิจกรรมสะอาดทุกวันซึ่งเป็นกิจกรรมเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม โดยกลุ่มผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการพัฒนาวินัยด้านนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มพัฒนาและกลุ่มพัฒนาและกลุ่มเสริมสร้างจำนวน 25 คน มีผลการพัฒนาที่ดีขึ้นอย่างชัดเจนอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ทำความสะอาดห้องเรียนประจำวันและรับผิดชอบต่อพื้นที่มอบหมายเป็นอย่างดี สรุปก็คือ ผลการดำเนินงานกิจกรรมการรักษาความสะอาดได้ผลดี นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีพัฒนาการวินัยด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวมอยู่ในระดับน่าพอใจ และควรมีการเสริมสร้างนักเรียนกลุ่มนี้ต่อไป

แต่อย่างไรก็ตามควรมีการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนในวงรอบที่ 2 ยังมีจุดอ่อนบางส่วน กล่าวคือ นักเรียนบางคนยังไม่สามารถเปลี่ยนพฤติกรรมให้อยู่ในกรอบพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างสมบูรณ์ จนเกิดวินัยที่ยั่งยืนได้ตามที่กลุ่มผู้ร่วมวิจัยกำหนดไว้ แต่การจัดกิจกรรมการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียน ก็มีแนวโน้มการพัฒนาที่ดีขึ้น อาจจะติดที่เงื่อนไขบางประการ ที่เป็นข้อจำกัดอาจทำให้การพัฒนานักเรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องเข้าไปดูแลให้ความช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด ด้วยความปรารถนาดี มีความรัก และความเข้าใจต่อศิษย์ จึงจะก่อให้เกิดการพัฒนาวินัยอย่างยั่งยืน และควรมีการดำเนินการพัฒนานักเรียนในด้านอื่น ๆ ต่อไป

สรุปผลการพัฒนาทั้ง 2 วงรอบ

จากดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โรงเรียนศรีสุภาพิทยาคม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 2 วงรอบ พอสรุปผลการพัฒนา ดังนี้

1. กิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนา ทั้ง 2 วงรอบกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลเห็นว่าการเลือกกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับพฤติกรรมวินัย ที่จะพัฒนาและเหมาะสมกับวัยของกลุ่มตัวอย่าง โดยให้ทุกกิจกรรมมีความเกี่ยวข้อง เกี่ยวพันกับการเสริมสร้างวินัยกลุ่มตัวอย่างทุกคนและทุกด้าน ได้แก่กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมสัญญาใจ กิจกรรมสะอาดทุกวัน และกิจกรรมเยี่ยมบ้าน ซึ่งแต่ละกิจกรรมจะมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างผู้เรียนตามกรอบอย่างชัดเจน โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยจะให้ความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิต ไปด้วย ตามขั้นตอนและวิธีการดำเนินกิจกรรม โดยใช้ระยะเวลาปฏิบัติไปพร้อม ๆ กันทั้ง 4 กิจกรรมในวันเวลาราชการเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบพัฒนากลุ่มตัวอย่างให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. ผลการดำเนินงานพัฒนาการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โรงเรียนศรีสุภาพิทยาคม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบการวิจัย 2 ด้านพบว่า

2.1 ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง

2.1.1 ด้านการมาโรงเรียน โดยใช้กิจกรรมการพัฒนา 3 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมสัญญาใจ และกิจกรรมเยี่ยมบ้าน พบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น โดยนักเรียนมีการพัฒนาดีขึ้นทุกคน กล่าวคือกลุ่มที่เคยมีปัญหาดังก้าวก็ไม่มีพฤติกรรมให้เห็นบ่อย ๆ ทุกคนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 80 ขึ้นไป นอกจากนี้การดำเนินงานในวงรอบที่ 2 ยังเป็นการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยกลุ่มตัวอย่างทุก

คน ทุกกิจกรรม จึงถือว่ากลุ่มตัวอย่างมีพัฒนาการด้านพฤติกรรมวินัยผ่านเกณฑ์การประเมิน 100 % ถือว่าการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ ประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง

2.1.2 ด้านการมาเรียน พบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่ได้ร่วมกิจกรรมเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง มีพฤติกรรมที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือกลุ่มที่มีปัญหามีพฤติกรรมในด้านนี้ ไม่พบเห็นพฤติกรรมการขาดเรียนบ่อยอีก จึงถือว่ามีการพัฒนาวินัยในทางที่ดีขึ้นทั้ง 25 คน โดยหลังจากดำเนินการกิจกรรมโฮมรูม สัตว์ญาติ และกิจกรรมเยี่ยมบ้านแล้ว พบว่านักเรียนไม่มีปัญหาการขาดเรียน แต่พบปัญหาเพียงเล็กน้อยซึ่งไม่อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด

2.1.3 ด้านการเข้าเรียน จากการพัฒนาวินัยโดยใช้กิจกรรมในรอบที่ 2 ที่ผ่านมา พบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด คือกลุ่มเสริมสร้างหรือกลุ่มตัวอย่างเดิม มีพฤติกรรมที่ดีขึ้นอย่างมาก กล่าวคือกลุ่มที่เคยมีพฤติกรรมไม่เข้าเรียนจำนวน 7 คน ไม่พบพฤติกรรมการหนีเรียนบ่อยอีก แต่จะพบการลาแทนแต่ไม่บ่อยครั้ง และกลุ่มเสริมสร้างรายอื่นก็มีพฤติกรรมไม่เปลี่ยนไปมากนัก การพัฒนาครั้งนี้นักเรียนมีพฤติกรรมวินัยในทางที่ดีขึ้น 100 % ซึ่งเป็นผลการดำเนินการที่ได้ผลอย่างยั่งยืนนักเรียน จึงสรุปได้ว่านักเรียนในกลุ่มทุกคนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้นทั้งกลุ่มพัฒนาและกลุ่มปกติ

กิจกรรมสะอาดทุกวัน เป็นกิจกรรมเสริมสร้างด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมโดยกลุ่มผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการพัฒนาวินัยด้านนี้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มพัฒนาและกลุ่มเสริมสร้างจำนวน 25 คน มีผลการพัฒนาที่ดีขึ้นอย่างชัดเจนอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ทำความสะอาดห้องเรียนประจำวัน และรับผิดชอบต่อพื้นที่มอบหมายเป็นอย่างดี สรุปก็คือผลการดำเนินงานกิจกรรมรักษาความสะอาดได้ผลดี นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีพัฒนาการวินัยด้านความรับผิดชอบต่อสังคม และส่วนรวมอยู่ในระดับที่น่าพอใจ และควรมีการเสริมสร้างนักเรียนกลุ่มนี้ให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอ ดังนี้

- 1.วิเคราะห์จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมินด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อส่วนรวมจำแนกเป็นรายเดือน
- 2.วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานเสริมสร้างวินัย

นักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อส่วนรวมก่อน และหลังการพัฒนา

3.วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่องานเสริมสร้างวินัย

นักเรียนก่อนและหลังการพัฒนา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมินด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อส่วนรวม จำแนกเป็นรายเดือน ปรากฏดังตารางที่ 3 และตารางที่ 4

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนนักเรียนที่มีปัญหาต่อการเข้าร่วมกิจกรรม ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง และความรับผิดชอบต่อส่วนรวมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีสุภาพิทยาคม วงรอบที่ 1

ความรับผิดชอบ	ก่อน การพัฒนา	หลังการพัฒนา	
		ประจำเดือน	
		18-31 พ.ค. 50	1-15 มิ.ย.50
1. การเข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง	11	8	2
2. การมาเรียน	5	4	3
3. การเข้าเรียน	4	3	2
4. การรักษาความสะอาดห้องเรียน	15	13	12
5. การรักษาความสะอาดบริเวณที่ทางโรงเรียนมอบหมาย	17	14	12

จากตารางที่ 3 แสดงจำนวนนักเรียนที่มีปัญหาต่อการเข้าร่วมกิจกรรม ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อส่วนรวม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีสุภาพิทยาคม ก่อนการพัฒนา พบว่านักเรียนยังขาดความรับผิดชอบอยู่มาก โดยพิจารณาเรียงลำดับดังนี้ การรักษาความสะอาดบริเวณที่ทางโรงเรียนมอบหมาย จำนวน 17 คน การรักษาความสะอาดห้องเรียน จำนวน 15 คน การเข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง จำนวน 11 คน การมาเรียนจำนวน 5 คน และการเข้าเรียน จำนวน 4 คน เมื่อเริ่มพัฒนาในวงรอบที่ 1 ตั้งแต่วันที่ 18 พ.ค.- 15 มิ.ย. 50 จำนวนนักเรียนที่ขาดความรับผิดชอบ ลดลงอย่างเห็นได้ชัด

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนนักเรียนที่มีปัญหาต่อการเข้าร่วมกิจกรรม ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง และความรับผิดชอบต่อส่วนรวมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีสุขพิทยาคม วงรอบที่ 2

ความรับผิดชอบ	ก่อนการพัฒนา	หลังการพัฒนา	
		ประจำเดือน	
		25-30 มิ.ย.50	1-20 ก.ค.50
1. การเข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง	2	1	-
2. การมาเรียน	3	1	1
3. การเข้าเรียน	2	-	-
4. การรักษาความสะอาดห้องเรียน	12	2	-
5. การรักษาความสะอาดบริเวณที่ทางโรงเรียน มอบหมาย	12	-	-

จากตารางที่ 4 แสดงจำนวนนักเรียนที่มีปัญหาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อส่วนรวม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีสุขพิทยาคม ก่อนการพัฒนา พบว่าในวงรอบที่ 2 เรียงลำดับดังนี้ การรักษาความสะอาดบริเวณที่ทางโรงเรียนมอบหมาย และความสะอาดห้องเรียน จำนวน 12 คน การมาเรียน จำนวน 3 คน การเข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและการเข้าเรียน จำนวน 2 คน เมื่อเริ่มพัฒนาในวงรอบที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 25 มิ.ย. – 20 ก.ค. 50 จำนวนนักเรียนที่ขาดความรับผิดชอบลดลง ร้อยละ 96

2. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ จำแนกเป็นรายกิจกรรม รายข้อ และรวมทุกกิจกรรม ดังตารางที่ 5 ถึง ตารางที่ 9

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความพึงพอใจก่อนและหลังการดำเนินการพัฒนา การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนศรีสุขพิทยาคม ด้านกิจกรรมโฮมรูม

การดำเนินการพัฒนาเสริมสร้างวินัยนักเรียน	N	ก่อนพัฒนา			หลังพัฒนา		
		\bar{X}	S.D.	ระดับของความพึงพอใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับของความพึงพอใจ
1.กิจกรรมที่จัดให้นักเรียนนำเสนอใจเพียงใด	25	2.36	.569	น้อย	3.92	.862	มาก
2.นักเรียนมีความพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมมากเพียงใด	25	2.24	.970	น้อย	4.28	1.021	มาก
3.เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างความมีระเบียบวินัยเพียงใด	25	2.56	.768	ปานกลาง	4.28	.891	มาก
4.กิจกรรมที่จัดให้นักเรียนได้รับประโยชน์เพียงใด	25	2.56	.917	ปานกลาง	4.28	1.021	มาก
5.กิจกรรมที่จัดทำให้นักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อหมู่คณะเพียงใด	25	2.72	.792	ปานกลาง	4.36	.907	มาก
รวม	25	2.49	.586	น้อย	4.22	.853	มาก

จากตารางที่ 5 การพัฒนาการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียน ด้านความรับผิดชอบ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนศรีสุขพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านกิจกรรมโฮมรูม ก่อนการพัฒนา เมื่อพิจารณาภาพรวมพบว่าระดับของความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย ($\bar{X} = 2.49$ S.D. = .586) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ระดับของความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย จำนวน 2 ข้อ คือนักเรียนมีความพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมมากเพียงใด ($\bar{X} = 2.24$ S.D. = .970) และกิจกรรมที่จัดให้นักเรียนนำเสนอใจเพียงใด ($\bar{X} = 2.36$ S.D. = .569) และความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง จำนวน 3 ข้อคือ เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างความมีระเบียบวินัยเพียงใด ($\bar{X} = 2.56$ S.D. = .768) กิจกรรมที่จัดให้

นักเรียนได้รับประโยชน์เพียงใด ($\bar{X} = 2.56$ S.D. = .917) และกิจกรรมที่จัดทำให้นักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อหมู่คณะเพียงใด ($\bar{X} = 2.72$ S.D. = .792) หลังการพัฒนา เมื่อพิจารณาภาพรวมระดับของความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.22$ S.D. = .853) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อระดับของความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อโดยเรียงลำดับจากน้อยไปหามากดังนี้ กิจกรรมที่จัดทำให้นักเรียนน่าสนใจเพียงใด ($\bar{X} = 3.92$ S.D. = .862) กิจกรรมที่เสริมสร้างความมีระเบียบวินัยเพียงใด ($\bar{X} = 4.28$ S.D. = .891) นักเรียนมีความพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมมากเพียงใด ($\bar{X} = 4.28$ S.D. = 1.021) กิจกรรมที่จัดทำให้นักเรียนได้รับประโยชน์เพียงใด ($\bar{X} = 4.28$ S.D. = 1.021) กิจกรรมที่จัดทำให้นักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อหมู่คณะเพียงใด ($\bar{X} = 4.36$ S.D. = .907)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความพึงพอใจก่อนและหลังการดำเนินการพัฒนา การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนศรีสุภาพิทยาคม ด้านกิจกรรมสัณญาใจ

การดำเนินการพัฒนาเสริมสร้างวินัยนักเรียน	N	ก่อนพัฒนา			หลังพัฒนา		
		\bar{X}	S.D.	ระดับของความพึงพอใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับของความพึงพอใจ
6.ความรับผิดชอบต่อของนักเรียนมีมากน้อยเพียงใด	25	2.64	.700	ปานกลาง	4.28	.936	มาก
7.นักเรียนพึงพอใจกับข้อตกลงที่ได้สัญญาไว้เพียงใด	25	2.36	.638	น้อย	4.08	1.038	มาก
8.นักเรียนได้ปฏิบัติตามสัญญาที่ให้ไว้เพียงใด	25	2.52	.918	ปานกลาง	4.36	.757	มาก
9.สัญญาที่ให้ไว้ช่วยเสริมสร้างวินัยให้นักเรียนเพียงใด	25	2.64	.638	ปานกลาง	4.04	.889	มาก
10.นักเรียนนำข้อสัญญาที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันมากน้อยเพียงใด	25	2.36	.907	น้อย	4.24	1.052	มาก
รวม	25	2.50	.510	น้อย	4.20	.798	มาก

จากตารางที่ 6 การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียน ด้านความรับผิดชอบ
 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนศรีสุขพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม
 เขต 1 ด้านกิจกรรมสัญญาใจ ก่อนการพัฒนา เมื่อพิจารณาภาพรวมพบว่าระดับของความพึงพอใจ
 อยู่ในระดับ น้อย ($\bar{X} = 2.50$ S.D. = .510) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ระดับของความพึงพอใจ
 อยู่ในระดับ น้อย จำนวน 2 ข้อ คือ นักเรียนมีความพึงพอใจกับข้อตกลงที่ได้สัญญาไว้เพียงใด
 ($\bar{X} = 2.36$ S.D. = .638) และนักเรียนนำข้อสัญญาที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันมากน้อยเพียงใด
 ($\bar{X} = 2.36$ S.D. = .907) ระดับของความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง จำนวน 3 ข้อคือ
 สัญญาที่ให้ไว้ช่วยเสริมสร้างวินัยให้นักเรียนเพียงใด ($\bar{X} = 2.64$ S.D. = .638) ความรับผิดชอบ
 ของนักเรียนมีมากน้อยเพียงใด ($\bar{X} = 2.64$ S.D. = .700) นักเรียนได้ปฏิบัติตามสัญญาที่ให้ไว้
 เพียงใด ($\bar{X} = 2.52$ S.D. = .918) หลังการพัฒนา เมื่อพิจารณาภาพรวมระดับของความพึงพอใจ
 อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.20$ S.D. = .798) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ระดับของความพึงพอใจอยู่
 ในระดับ มาก ทุกข้อโดยเรียงลำดับจากน้อยไปหามากคือ สัญญาที่ให้ไว้ช่วยเสริมสร้างวินัยให้
 นักเรียนเพียงใด ($\bar{X} = 4.04$ S.D. = .889) นักเรียนมีความพึงพอใจกับข้อตกลงที่ได้สัญญาไว้
 เพียงใด ($\bar{X} = 4.08$ S.D. = 1.038) นักเรียนนำข้อสัญญาที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันมากน้อย
 เพียงใด ($\bar{X} = 4.24$ S.D. = 1.052) ความรับผิดชอบของนักเรียนมีมากน้อยเพียงใด
 ($\bar{X} = 4.28$ S.D. = .936) นักเรียนได้ปฏิบัติตามสัญญาที่ให้ไว้เพียงใด ($\bar{X} = 4.36$ S.D. = .757)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความพึงพอใจก่อนและหลังการดำเนินการพัฒนา การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนศรีสุขพิทยาคม ด้านกิจกรรมสะอาดทุกวัน

การดำเนินการพัฒนาเสริมสร้างวินัยนักเรียน	N	ก่อนพัฒนา			หลังพัฒนา		
		\bar{X}	S.D.	ระดับของความพึงพอใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับของความพึงพอใจ
11. การทิ้งขยะให้ถูกที่ ทิ้งในถังขยะและที่กำหนดให้ทิ้ง	25	2.40	.707	น้อย	4.28	.843	มาก
12. การทำความสะอาดห้องเรียนตามเวรประจำวัน	25	2.48	.770	น้อย	4.16	1.068	มาก
13. การทำความสะอาดบริเวณพื้นที่ที่รับผิดชอบ	25	2.52	.714	ปานกลาง	4.12	1.054	มาก
14. มีความตระหนักเห็นความสำคัญของการรักษาความสะอาด	25	2.28	.891	น้อย	4.00	1.190	มาก
15. กิจกรรมสะอาดทุกวันมีความเหมาะสมเพียงใด	25	2.48	.963	น้อย	4.40	.913	มาก
รวม	25	2.43	.574	น้อย	4.19	.897	มาก

จากตารางที่ 7 การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียน ด้านความรับผิดชอบของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนศรีสุขพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านกิจกรรมสะอาดทุกวัน ก่อนการพัฒนา พบว่าเมื่อพิจารณาโดยภาพรวมระดับของความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย ($\bar{X} = 2.43$ S.D. = .574) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อระดับของความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย จำนวน 4 ข้อคือ มีความตระหนักเห็นความสำคัญของการรักษาความสะอาด ($\bar{X} = 2.28$ S.D. = .891) การทิ้งขยะให้ถูกที่ทิ้งในถังขยะและที่กำหนดให้ทิ้ง ($\bar{X} = 2.40$ S.D. = .707) การทำความสะอาดห้องเรียนตามเวรประจำวัน ($\bar{X} = 2.48$ S.D. = .770) และกิจกรรมสะอาดทุกวันมีความเหมาะสมเพียงใด ($\bar{X} = 2.48$ S.D. = .963)

หลังการพัฒนา เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมระดับของความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.19$ S.D. = .897) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อระดับของความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อโดยเรียงลำดับจากน้อยไปหามากดังนี้ มีความตระหนักเห็นความสำคัญของการรักษาความสะอาด ($\bar{X} = 4.00$ S.D. = 1.190) การทำความสะอาดบริเวณพื้นที่ที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.12$ S.D. = 1.054) การทำความสะอาดห้องเรียนตามเวรประจำวัน ($\bar{X} = 4.16$ S.D. = 1.068) การทิ้งขยะให้ถูกที่ทิ้งในถังขยะและที่กำหนดให้ทิ้ง ($\bar{X} = 4.28$ S.D. = .843) และกิจกรรมสะอาด ทุกวันมีความเหมาะสมเพียงใด ($\bar{X} = 4.40$ S.D. = .913)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความพึงพอใจก่อนและหลังการดำเนินการพัฒนา การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนศรีสุภาพพิทยาคม ด้านกิจกรรมเยี่ยมบ้าน

การดำเนินการพัฒนาเสริมสร้าง วินัยนักเรียน	N	ก่อนพัฒนา			หลังพัฒนา		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ ของความ พึงพอใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ของความ พึงพอใจ
16. การเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียน มีความเป็นจริงเพียงใด	25	2.40	.764	น้อย	4.08	1.115	มาก
17. นักเรียน ผู้ปกครอง มีความ พึงพอใจเพียงใด	25	2.44	.961	น้อย	4.24	1.200	มาก
18. การปรับปรุงพฤติกรรม นักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อ	25	2.72	.678	ปานกลาง	4.24	.779	มาก
19. ระยะเวลาในการเยี่ยมบ้าน	25	2.32	.900	น้อย	4.16	.850	มาก
20. นักเรียน ผู้ปกครอง ต้องการให้ โรงเรียนจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้าน อย่างต่อเนื่องเพียงใด	25	2.64	.638	ปานกลาง	4.36	.952	มาก
รวม	25	2.50	.545	น้อย	4.22	.872	มาก

จากตารางที่ 8 การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียน ด้านความ
 รับผิดชอบ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนศรีสุขพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มหาสารคาม เขต 1 ด้านกิจกรรมเยี่ยมบ้าน ก่อนการพัฒนา พบว่าเมื่อพิจารณาโดยภาพรวม
 ระดับของความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย ($\bar{X} = 2.50$ S.D. = .545) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
 ความพึงพอใจ อยู่ในระดับ น้อย จำนวน 3 ข้อคือ ระยะเวลาในการเยี่ยมบ้าน ($\bar{X} = 2.32$
 S.D. = .900) การเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนมีความเป็นจริงเพียงใด ($\bar{X} = 2.40$ S.D. = .764)
 และนักเรียนผู้ปกครองมีความพึงพอใจเพียงใด ($\bar{X} = 2.44$ S.D. = .961) ระดับของความพึง
 พอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง จำนวน 2 ข้อคือ นักเรียนผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนจัด
 กิจกรรมเยี่ยมบ้านอย่างต่อเนื่องเพียงใด ($\bar{X} = 2.64$ S.D. = .638) และการปรับปรุงพฤติกรรม
 นักเรียนด้านความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 2.72$ S.D. = .678) หลังการพัฒนา เมื่อพิจารณาโดย
 ภาพรวมระดับของความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.22$ S.D. = .872) เมื่อพิจารณาเป็น
 รายข้อระดับของความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากน้อยไปหามากดังนี้
 การเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนมีความเป็นจริงเพียงใด ($\bar{X} = 4.08$ S.D. = 1.115) ระยะเวลา
 ในการเยี่ยมบ้าน ($\bar{X} = 4.16$ S.D. = .850) การปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียนด้านความรับผิดชอบ
 ($\bar{X} = 4.24$ S.D. = .779) นักเรียนผู้ปกครองมีความพึงพอใจเพียงใด ($\bar{X} = 4.24$
 S.D. = 1.200) และ นักเรียนผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านอย่างต่อเนื่อง
 เพียงใด ($\bar{X} = 4.36$ S.D. = .952)

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่องานเสริมสร้างวินัย ก่อนและหลังการพัฒนา จำแนกเป็นรายกิจกรรมและรวมทุกกิจกรรม ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความพึงพอใจก่อน และหลังการดำเนินการพัฒนา การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนศรีสุภาพพิทยาคม จำแนกเป็นรายด้านกิจกรรม

การดำเนินการพัฒนาเสริมสร้าง วินัยนักเรียน	N	ก่อนพัฒนา		หลังพัฒนา		t
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1.กิจกรรมโฮมรูม	25	2.49	.586	4.22	.853	-7.338*
2.กิจกรรมสัญญาใจ	25	2.50	.510	4.20	.798	-7.635*
3.กิจกรรมสะอาดทุกวัน	25	2.43	.574	4.19	.897	-7.473*
4.กิจกรรมเยี่ยมบ้าน	25	2.50	.545	4.22	.872	-7.507*
รวม	25	2.48	.502	4.21	.829	7.665*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 พบว่า คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่องานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ หลังการพัฒนาสูงกว่าคะแนนก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ทั้งโดยภาพรวมทุกกิจกรรมและจำแนกเป็นรายกิจกรรม

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY